

تفسیری بر دعای ندبه (جلسه اول)

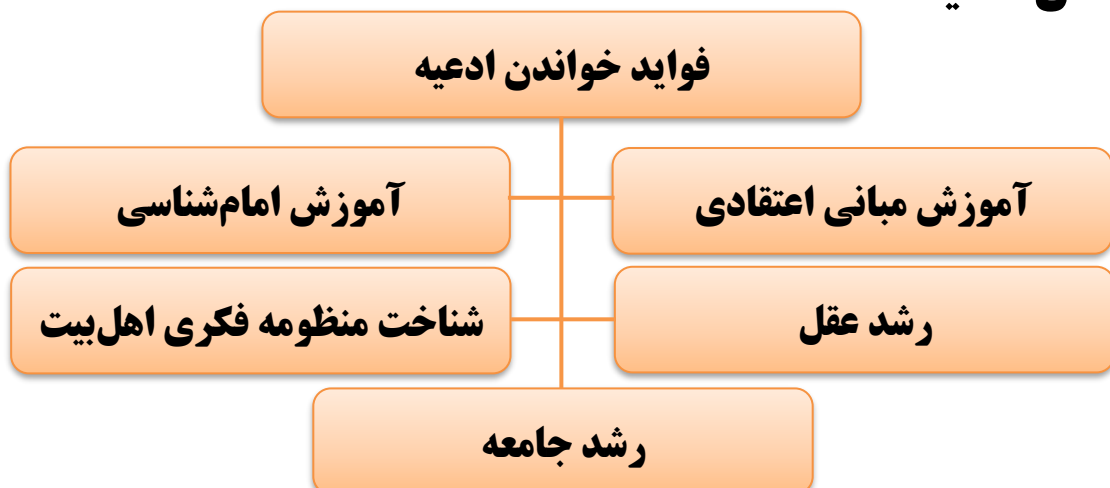
مقدمه

بنده به جز دعای ندبه، دعای دیگری در مورد حضرت صاحب الزمان سراغ ندارم که به این دقت باشد. این دعا با سخن از ابتدای تاریخ شروع می شود و به سیر بعثت انبیاء و بشر می پردازد و تا «الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ» که نشان دهندهی رسیدن به ایام ظهورست، پایان می یابد. این دعای مأثور، شاهکار است و بند بند و فراز فراز آن جای بحث دارد.

اهل بیت با مردم به اندازهی فهمشان و با توجه به مقتضیات زمانی سخن می گفتند

(علی قدر عقولهم)؛ یعنی گاهی شخصی به معصومی مراجعه کرده و حضرت پاسخ سؤال او را می دادند؛ اما همین سؤال را به شکلی متفاوت به شخصی دیگر پاسخ می دادند. تنها در مواردی این مسئله تغییر می کند و آن زمانی است که اهل بیت با خداوند صحبت می کنند؛ زمانی که با خداوند سخن می گویند، جریان با توجه به سیر و مسیر الی الله تغییر می کند. همچنین زمانی که در مورد خودشان سخن می گویند نیز قصه تغییر می کند. به همین دلیل ادعیهی ما بسیار مهم هستند؛ مخصوصاً دعاها و زیارت نامه های مأثور که از خود معصوم به دست ما رسیده است. این ادعیه وجه متمایزکنندهی تشیع به حساب می آیند و در هیچ جای دیگر چنین دعاها را عمیق و بی نظیری یافت نمی شود.

فواید خواندن ادعیه

✓ آموزش مبانی اعتقادی

ادعیه کلاس آموزش مبانی اعتقادی است؛ یعنی اگر شما بخواهید مباحث اعتقادی خود را مرور کنید و مطلبی را استخراج کنید باید به دعاها مراجعه نمایید.

✓ آموزش امام‌شناسی

ادعیه کلاس امام‌شناسی نیز هستند؛ این ادعیه به شأن امامت اشاره می‌نمایند و فارق از اینکه کدام شخصیت از ائمه مد نظر باشد، جایگاه امامت را برای مردم مشخص می‌کند. جالب است که هر چه ادعیه‌ی ما جلوتر رفتند، بازتر و عمومی‌تر شدند و مسئله‌ی امامت برای عموم مردم، بیشتر جا افتاد؛ مثلاً مطالبی که در زیارت جامعه‌ی کبیره ذکر می‌شود قبلاً هم وجود داشته است؛ اما در زمان امام هادی، جامعه به رشد می‌رسد و فضا برای گفتن این سخنان آماده می‌شود و توسط ایشان در دست عموم قرار می‌گیرد.

✓ رشد عقل

این ادعیه به ما یاد می‌دهد که چه چیزی بخواهیم و عقل ما را رشد می‌دهد؛ ما در معارف همانند کودکی هستیم که نمی‌دانیم نیاز اصلی مان چیست. همچنین ما نمی‌توانیم به تنهایی و صرفاً با خواسته‌ی خود، سطح خود را بالا ببریم؛ زیرا افراد متفاوت‌اند؛ مثلاً یک نفر صرفاً خواسته‌های دنیوی دارد؛ اما شخصی دیگر خواسته‌ای جز رسیدن به اهل‌بیت ندارد. به عبارتی این ادعیه، استانداردهایی را ارائه می‌دهند که بنابر آن استانداردها، اولاً به ما آموزش می‌دهند که چه چیزی را باید بخواهیم و دوماً به ما می‌گویند که چرا باید این خواسته را داشته باشیم؛

پس ادعیه مسیر رشد جامعه را هموار می‌کنند.

✓ شناخت منظومه فکری اهل‌بیت

ما با تطبیق دادن نیازهای خود با معصوم، منظومه‌ی فکری ایشان را طلب می‌کنیم و این یکی از اتفاقات مهم در ادعیه است. تنظیم و تغییر نیازها باعث تغییر و تنظیم سبک زندگی ما می‌شود؛ پس چه بهتر که این اتفاق با مضامین عالی ادعیه در ما رخ دهد. نکته بعدی این است که تکرار این دعاها باعث القای شخصیت در وجود ما می‌شود؛ یعنی پس از دریافت منظومه‌ی فکری و سبک زندگی اهل‌بیت، شخصیت ما هم به همان شکل می‌شود. اثر دعا را دست کم نگیرید؛ امام‌سجاد، جامعه‌ی امام‌گش را با دعا برگرداند. تغییر مردم در فاصله‌ی امام حسین تا امام رضا معجزه نبود، نه عصایی تبدیل به اژدها شد و نه کسی بر روی آب راه رفت و نه حتی ماه به دو

قسمت تبدیل شد (واقعه‌ی شق القمر)؛ بلکه تفاوت این بود که اهل بیت به مردم عرضه شدند و استانداردها و فرهنگ و زندگی اهل بیتی در جامعه، ساری و جاری شد.

در واقع تشیع با سبک زندگی اهل بیت منتشر شد نه با بحث کلامی.

✓ رشد جامعه

دعا خطّ تماس با عالم بالا و مسیری برای رشد جامعه است. ترتیب فراز و نشیب دعاها با نیازهای پیچیده‌ی روح ما هماهنگ است؛ یعنی کسی که این خواسته‌ها را برای ما قرار داده، می‌دانسته ما به چه چیزی نیازمندیم و آگاهی کامل به همه‌ی عوالم دارد. به همین دلیل دقت در کلمات، نوع واژه‌ها، فرازها و فقرات دعا ضروری است.

سخنرانی استاد رائفی‌پور

موضوع: تفسیری بر دعای ندبه (جلسه اول)

خلاصه و چکیده سخنرانی استاد رائفی‌پور، خرداد ۱۴۰۱ تهران

تهیه شده در واحد مهدویت مؤسسه مضاف، مهدیاران [@Mahdian](https://www.mahdian.com)